

HRVATSKA NARODNA BANKA

EUROSUSTAV

Which Bite Harder: New or Old EU Fiscal Rules? Backcasting Croatian episode under EDP

*Biraj svoj "otrov": fiskalni pritisak novih naspram starih fiskalnih pravila EU**

Frane Banić, Milan Deskar-Škrbić i Maroje Lang

Ekonomska radionica HNB-a

18.12.2024.

*autori zahvaljuju Arianu Periću iz Europske komisije i Alanu Bobetku na korisnim komentarima

Kako ChatGPT vidi naslov našeg rada?

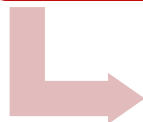
HRVATSKA NARODNA BANKA
EUROSUSTAV

Hvala Ivanu Žiliću na ilustraciji

Plan za danas

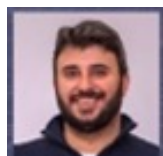
Zagrijavanje

Motivacija i
ciljevi rada

Ograničenja
istraživanja

Razrada
scenarija

Metodologija
istraživanja i
rezultati

Implikacije i
poticaj za
daljnju
raspravu

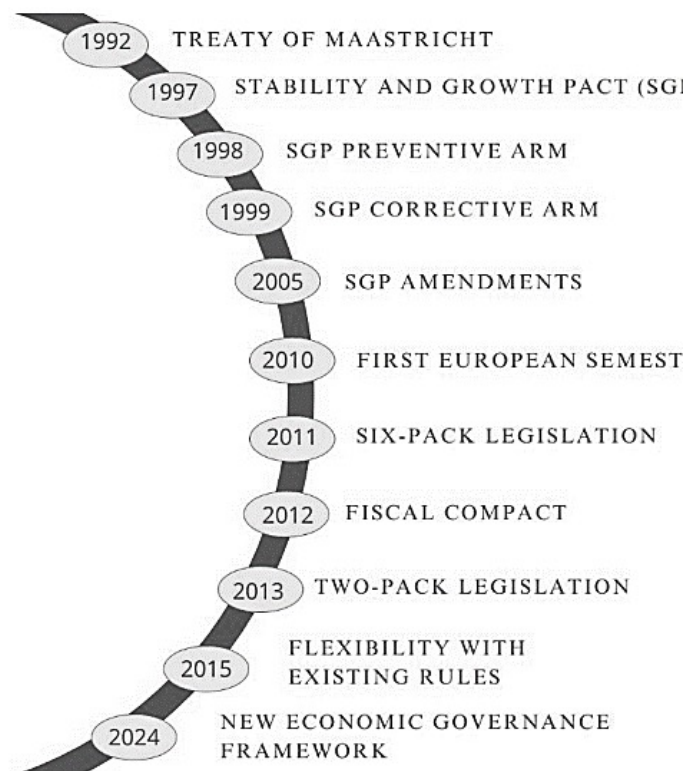
Uvid u početak primjene novih pravila i otvorena pitanja

- preventivni dio SGP-a
- prvi nacionalni srednjoročni fiskalni strukturni plan RH
- ocjena planova od strane EK
- budućnost nacionalnih fiskalnih pravila
- izazovi: npr. financiranje obrane?

Prije glavne teme, kratko zagrijavanje uz podsjetnik na ulogu i reforme EU fiskalnih pravila

Mali podsjetnik na razvoj fiskalnih pravila u EU

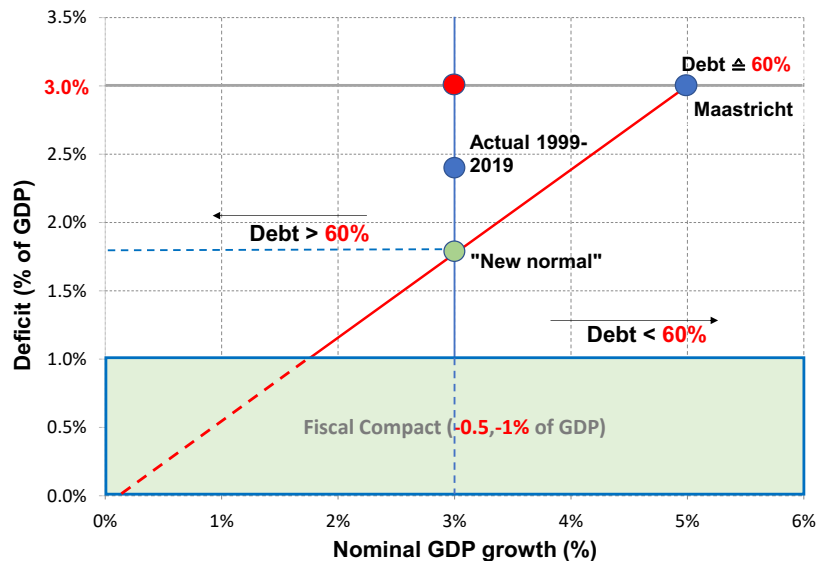

EU: Developments in the framework of fiscal rules		
1992	Treaty of Maastricht	The Treaty of Maastricht introduces the euro as a common currency and limits government deficits and public debt levels to 3% and 60% of GDP respectively.
1997	Stability and Growth Pact	The Stability and Growth Pact, followed by the introduction of the Preventive Arm and the Corrective Arm, set fiscal rules designed to prevent countries in the European Union from spending beyond their means.
1998	Preventive Arm	
1999	Corrective Arm	
2005	Structural Balance	Introduction of the MTO and structural balance concepts.
2010	European Semester	The European Semester is a cycle of economic and fiscal policy coordination within the EU and it is part of the European Union's economic governance framework. During the European Semester the member states align their budgetary and economic policies with the objectives and rules agreed at the EU level.
2011	Six Pack	The six regulations aimed at strengthening the procedures to reduce public deficits and address macroeconomic imbalances.
2012	Fiscal Compact	Strengthening fiscal guidance. Euro area member states agree to make the goal of balanced budgets part of their national constitutions.
2013	Two-Pack	EU lawmakers approve legislation in which euro area member states agree to prepare their budgets according to common standards and a common timeline, submitting drafts to the Commission and each other.
2015	Communication Flexibility	Guidance on how the EC will apply the SGP rules to strengthen the link between structural reforms, investment and fiscal responsibility in support of jobs and growth
2020	Suspension of the SGP	SGP is suspended following the Covid-crisis

Temeljni razlozi za provođenje reforme

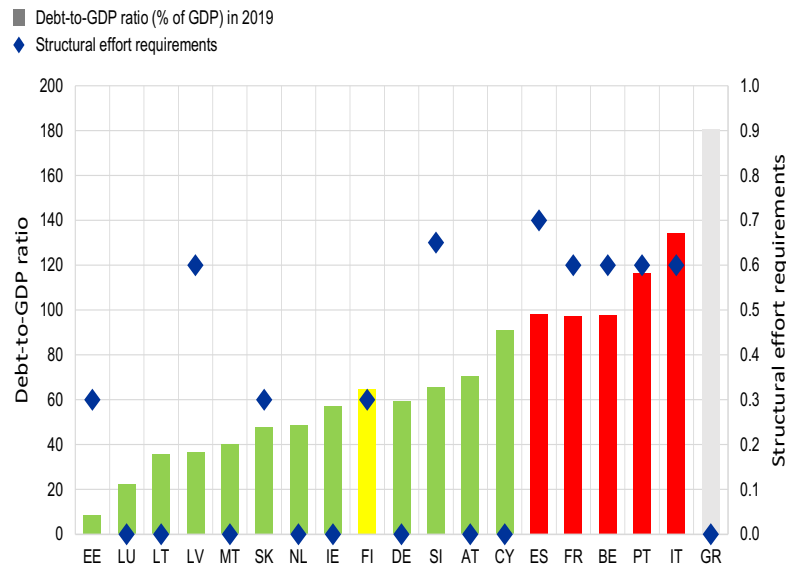
1. Nedosljednosti u "starem" SGP-u: 3%, 60%, Fiskalni ugovor, pravilo smanjenja duga od 1/20 nije usklađeno...

(Grafikon prikazuje odnose između duga, nominalnog rasta BDP-a i fiskalnih ciljeva s različitim pragovima duga, poput 60% i 90%.)

2. Nedovoljna diferencijacija: 0,5 p.b. strukturalna bilanca kao zajednička "referentna točka,"

(Grafikon prikazuje stope smanjenja duga i različite zemlje EU-a s naglaskom na diferencijaciju u usporedbi s omjerom BDP-a i proračunskog deficita.)

3. (Pro)cikličnost: strukturalna bilanca (godišnji *output gap*) dopunjena pravilom rashoda (10-godišnji potencijalni output)

4. Glavni novi izazovi: zelena/digitalna tranzicija, geopolitika... u kontekstu starenja stanovništva

5. Dodatno

- „one size fits all”
- kompleksnost
- oslanjanje na neopazive varijable
- nepoštivanje pravila bez reperkusija
-

Diskusija je bila duga (EU institucije, MMF, akademici...)

2019 Discussions on Reform

By late 2019, the European Commission, under the leadership of **Ursula von der Leyen** (who took office in December 2019), began signaling the need to revisit and reform EU fiscal rules.

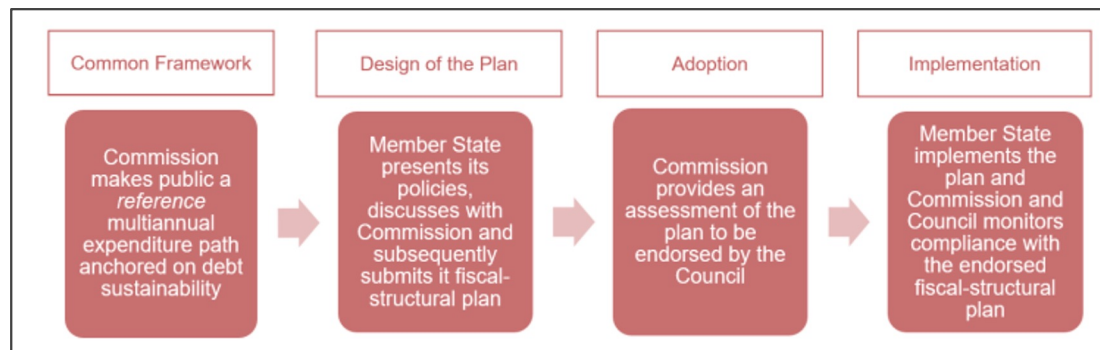
- **Paolo Gentiloni**, the new EU Commissioner for Economic Affairs, openly advocated for revising the fiscal rules to make them simpler and more growth-friendly.
- **European Commission Review**: The Commission started an official review of the fiscal framework in early 2020 as part of its broader economic agenda. However, this process was interrupted by the onset of the COVID-19 pandemic.

Ključne izmjene pravila

Kriterij	Stari okvir (SGP)	Novi okvir
Glavni cilj	Strukturalna bilanca (SB) prilagođena cikličnim i jednokratnim čimbenicima.	Put rashoda osigurava održivost duga i dug ispod 60% BDP-a u 4–7 godina.
Pravilo smanjenja duga	Smanjenje duga >60% BDP-a za 1/20 razlike godišnje (često prekršeno).	Smanjenje duga za 1% godišnje (dug >90%) ili 0,5% (dug 60–90%).
Operativni pokazatelj	Strukturalna bilanca i rast rashoda.	Rashodi prilagođeni održivosti duga i smanjenju deficita.
Kompleksnost	Oslonac na nepromatrane varijable (npr. jaz proizvodnje) i proizvoljne parametre.	Jednostavnija pravila s jasnim kriterijima i analizom održivosti duga.
Pro-cikličnost	Poticana pro-ciklična politika; stezanje tijekom recesija.	Smanjena pro-cikličnost uz automatske stabilizatore i protuciklične politike.
Zahtjev za deficit	Deficit >3% BDP-a zahtijeva godišnje smanjenje od 0,5%.	Deficit >3% BDP-a mora se smanjiti do kraja razdoblja prilagodbe.
Zaštita za visoki dug	Nema specifičnih zaštitnih mehanizama.	Zaštitni mehanizmi za otpornost duga i deficita.
Zaštita ulaganja	Ograničena zaštita javnih ulaganja.	Poticaji za reforme i ulaganja, bez EU sufinanciranja u izračunu rashoda.
Provedba	Slaba provedba; prekršaji nisu sankcionirani.	Jača provedba kroz godišnja izvješća i jasne kriterije.
Fleksibilnost	Ograničena fleksibilnost; jednolika primjena pravila.	Veća fleksibilnost uz prilagodljive fiskalne putanje prema specifičnim uvjetima.
Razdoblje prilagodbe	Bez eksplicitnog vremenskog okvira.	Razdoblje od 4–7 godina, vezano uz reforme i investicije.
Klauzule izuzeća	Opća klauzula za krize u EU; nema specifičnih mehanizama za države.	Opće i specifične klauzule za izvanredne situacije izvan kontrole vlade.
Rezultati	Loša održivost duga i nepoštivanje pragova.	Poboljšanje održivosti duga uz jasnija i stroža pravila te veću fleksibilnost.

Proces prema novim fiskalnim pravilima

- Deficit iznad 3% BDP-a / dug iznad 60% BDP-a: Komisija daje „referentnu putanju” s planovima za smanjenje duga ili održavanje razboritih razina.
- Deficit ispod 3% BDP-a / dug ispod 60% BDP-a: Komisija, na zahtjev, pruža tehničku podršku za održavanje deficita ispod 3% BDP-a.

A sada, na glavnu temu...

HNB
EUROSUSTAV

63. EKONOMSKA RADIONICA

Frane Banić, Milan Deskar-Škrbić i Maroje Lang

BIRAJ SVOJ "OTROV": FISKALNI PRITISAK NOVIH NASPRAM STARIH FISKALNIH PRAVILA EU

Srijeda 18. prosinca 2024. u 10.00 h
Trg hrvatskih velikana 3, dvorana 3 i *online*

NAPOMENA

komentari i više nego dobrodošli,
ali pričekajmo do kraja prezentacije 😊

Motivacija i ciljevi rada

Motivacija

- najveća reforma EU governance okvira do sada (uvođenje „two pack”, „six pack” i Fiscal Compact u ranim 2010-ima su više bile tehničke dopune postojećeg okvira)
- izrazito važna tema koja u Hrvatskoj za sada nije naišla na veliki interes
- kompleksne izmjene sa znatnim utjecajem na vođenje fiskalne politike i provođenje reformi koje je potrebno dobro razumjeti
- iskustvo Hrvatske u Proceduri pri prekomjernom proračunskom manjku (EDP) je bilo prilično posebno pa ga se korisno prisjetiti i služi kao dobra podloga za ilustraciju učinaka izmjena

Ciljevi rada

- objasniti zašto je bilo potrebno reformirati postojeća pravila
- pokušati što jednostavnije i sažetije objasniti kompleksne izmjene od kada su formalno stupile na snagu
- ukazati na najvažnije prednosti i nedostatke izmjena pravila
- objasniti relevantnu metodologiju DSA, koja je sada „kamen temeljac” novog okvira
- ilustrirati (!!!!) učinke izmjena pravila koristeći Hrvatsku kao studiju slučaja

Ograničenja istraživanja („zatvaranje bokova na početku”)

- u alternativnom scenariju koji je temelj istraživanja **nije moguće rekonstruirati istu političku, institucionalnu i ekonomsku situaciju u Hrvatskoj** toga smo se morali **osloniti na snažne pretpostavke, svjesni svih njihovih ograničenja**
- odabrali smo **"statički pristup"** i trudili se definirati četverogodišnji fiskalni napor prema novim pravilima, koji bi prema našem mišljenju bio u dovoljnoj mjeri usporediv s onim koji su vlasti stvarno poduzele
- **primjeri ključnih problema**

Provedba politika

- nakon početka oporavka i boljih rezultata od očekivanih, vlasti bi vjerojatno promijenile preporuke. Mogle su zatražiti izmjenu planova nakon izbora 2015. i 2016. Ovo treba uzeti u obzir pri tumačenju rezultata

Neočekivani ekonomski rezultati

- u 2015. i 2016. Hrvatska je jedva zadovoljila preporuke iz Postupka prekomjernog deficita, ali je EDP ukinut 2016. zbog boljih ekonomskih rezultata od svih očekivanja
- nakon 2016. fiskalni rezultati bili su znatno bolji od planiranih
- u našem scenariju razdoblje prilagodbe bi obuhvatilo ovo vrijeme, pa bi Hrvatska vjerojatno premašila ciljeve, ali to nismo uključili kako bismo pojednostavili usporedbu

Projekcije BDP-a i duga

zbog neizvjesnosti oko fiskalnog napora koji bi bio preporučeni i ostvareni, naše procjene su ilustrativne i temelje se na jakim pretpostavkama

While analogies are useful, however, they can also be misleading. They smuggle in assumptions that can be wrong.

Michael Mandelbaum

Razrada scenarija

Osnovni scenarij: bez promjena u fiskalnoj politici

- osnovni scenarij ("bez promjena u politici") pretpostavlja **odsutnost mjera konsolidacije tijekom projekcijskog razdoblja**
- **fiskalna politika ostaje nepromijenjena**, s početnim strukturnim primarnim saldom
- na strukturni saldo utječu samo troškovi starenja (mirovine) zdravstvo, obrazovanje, naknade za nezaposlene itd. prema izvješću o starenju iz 2015. godine

Alternativni scenarij I: strukturna prilagodba prema starim fiskalnim pravilima

- scenarij se temelji **na EDP pokrenutom u Hrvatskoj 2014.** zbog kršenja kriterija deficita i duga
 - prema procjenama Europske komisije iz 2013., deficit značajno bi premašio referentnu vrijednost od 3% BDP-a, dosegnuvši preko 6% BDP-a bez intervencija
 - također, očekivalo se da će omjer javnog duga premašiti 60% BDP-a i ostati visok zbog slabih gospodarskih uvjeta
- kako bi se ispravio prekomjerni deficit, Vijeće je preporučilo **mjere konsolidacije:**
 - 2014.: 2,3% BDP-a
 - 2015.: 1,0% BDP-a
 - 2016.: 1,0% BDP-a

Alternativni scenarij II: strukturna prilagodba prema novim fiskalnim pravilima

- nova pravila zahtijevaju:
 - do kraja razdoblja prilagodbe i tijekom sljedećih 10 godina, omjer duga pada ili ostaje ispod 60% BDP-a
 - dug se smanjuje s vjerojatnošću od najmanje 70% u pet godina nakon razdoblja prilagodbe
 - deficit ostaje ispod 3% BDP-a na srednji rok
- za Hrvatsku se pretpostavlja četverogodišnje razdoblje prilagodbe **uz sljedeći fiskalni napor:**
 - 2014.: 1,3% BDP-a
 - 2015.: 1,2% BDP-a
 - 2016.: 1,0% BDP-a
 - 2017.: 1,0% BDP-a
- ovaj postupan put konsolidacije zadovoljava sve kriterije, uz veću fleksibilnost i dulje razdoblje prilagodbe nego prema starim pravilima

Metodologija i rezultati istraživanja (I)

Temeljne fiskalne jednadžbe

Saldo opće države (ggb_t)

$$ggb_t = sb_t + cyc_t$$

Primarni saldo opće države (pbt_t)

$$pbt_t = ggb_t + it_t$$

Dinamika duga opće države (Δdt_t):

$$\Delta dt_t = \frac{i_t - (\pi_t + g_t)}{(1 + \pi_t)(1 + g_t)} dt_{t-1} - pbt_{t-1} + dda_t$$

Neto primarni rashodi (nex_t):

$$nex_t = \hat{g}_t + \pi_t - fe_t$$

Temeljne makroekonomske jednadžbe

Realni BDP:

$$\begin{cases} 0.5 * y_{t-1} + 1 * y_t^P - 0.75 * \Delta SPB_t - 0.2 * OG_{t-1}, & \text{if } (y_t^P - y_{t-1}) * OG_{t-1} < 0 \\ 0 * y_{t-1} + 1 * y_t^P - 0.75 * \Delta SPB_t - 0.2 * OG_{t-1}, & \text{if } (y_t^P - y_{t-1}) * OG_{t-1} > 0 \end{cases}$$

Nominalni BDP:

$$ny_t = y_t + \pi_t$$

BDP deflator

nakon *vintage* projekcijskog horizonta (T+2), π_t YoY konvergira prema 1,9% u dugom roku

Metodologija i rezultati istraživanja (II)

Deterministički pristup

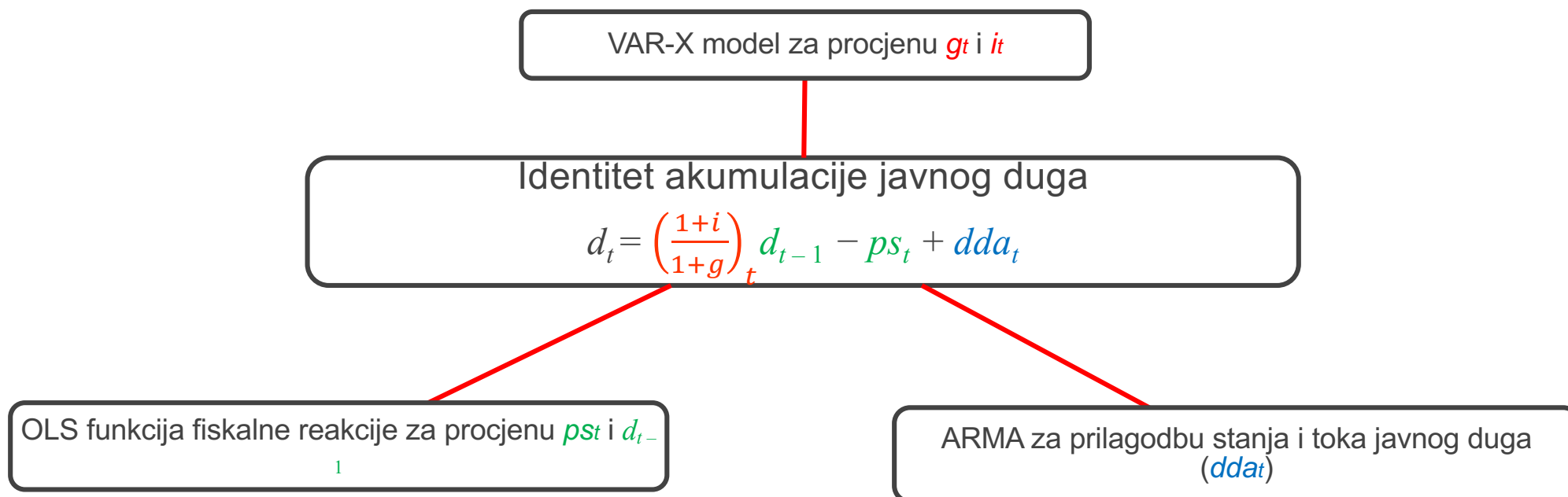
Scenarij strukturne prilagodbe je **prikladan** ukoliko je razina duga na kraju konsolidacije ispod razine u tri deterministička scenarija:

- 1. Scenarij s nižim strukturnim primarnim saldom:** strukturni saldo smanjuje se kumulativno za 0,5 p.b. BDP-a u iduće dvije godine nakon završetka konsolidacije.
- 2. Scenarij s nepovoljnim diferencijalom implicitne kamatne stope i stope rasta BDP-a:** povećanje diferencijala za 1 p.b. u simulacijskom horizontu nakon završetka konsolidacije.
- 3. Scenarij financijskog stresa:** povećanje kamatne stope za 1 p.b. prve godine nakon završetka konsolidacije.

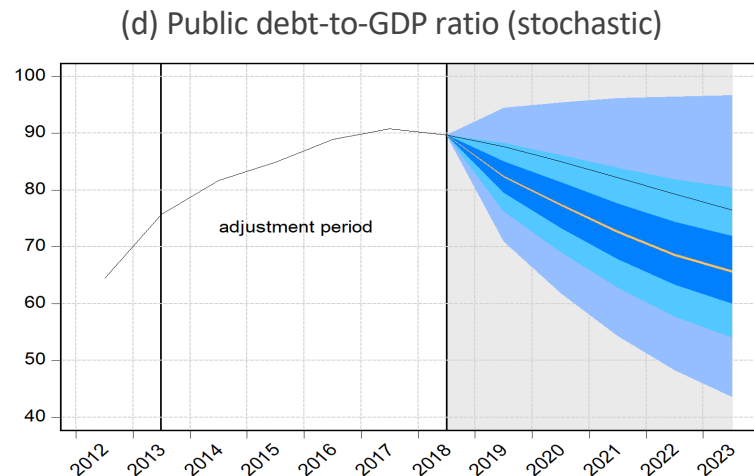
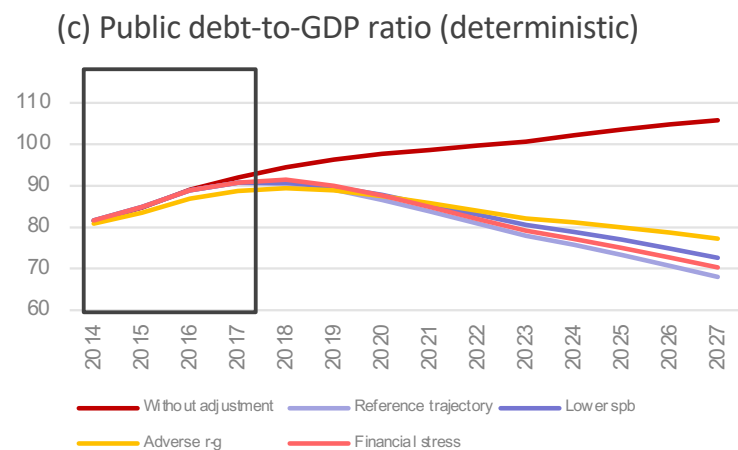
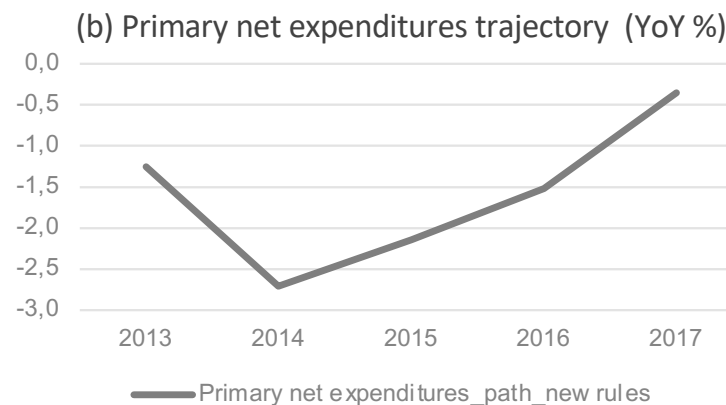
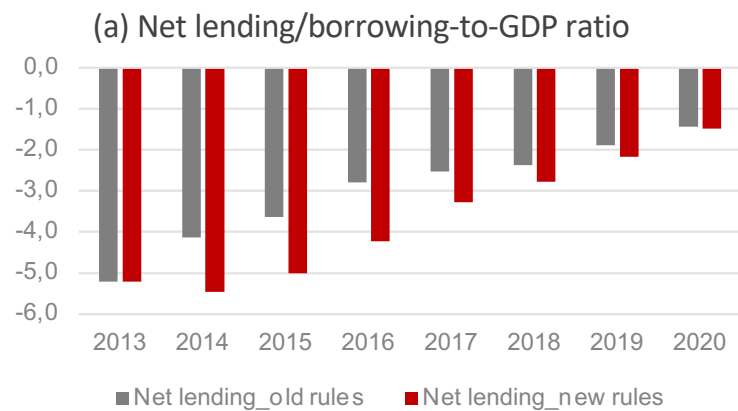
Metodologija i rezultati istraživanja (III)

Stohastički pristup

Scenarij strukturne prilagodbe je prikladan ukoliko postoji vjerojatnost od 70% prema stohastičkoj simulaciji da će razina duga u 5 godina nakon konsolidacije biti na padajućoj putanji.

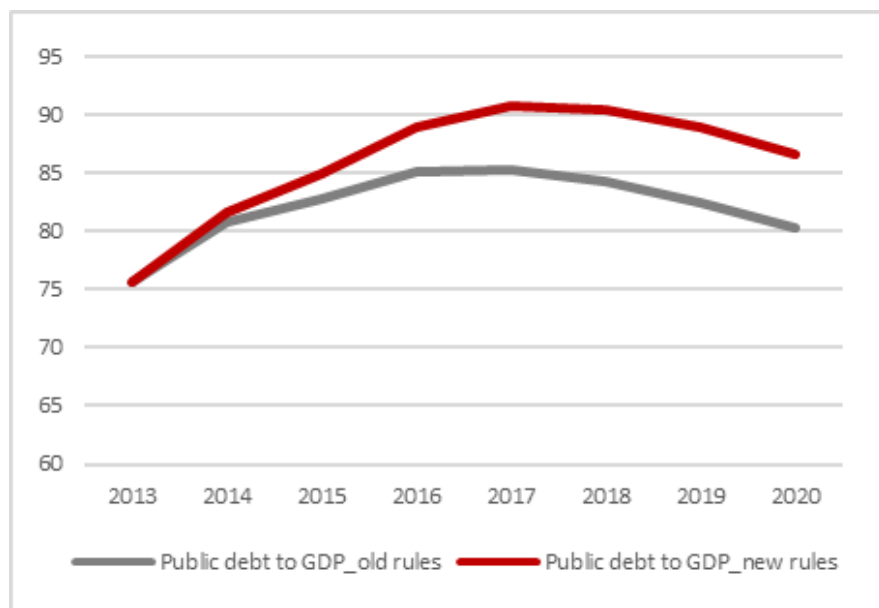

Metodologija i rezultati istraživanja (IV)

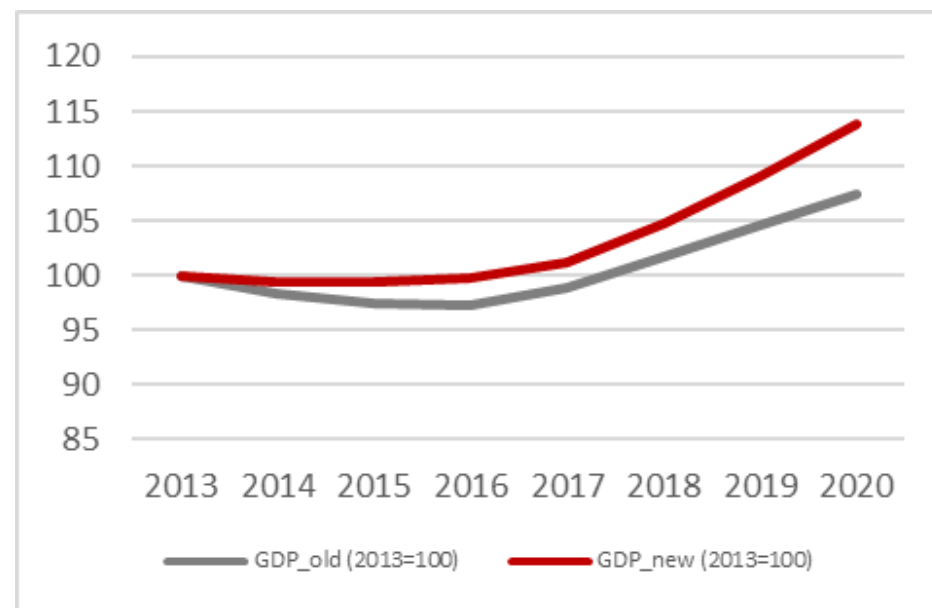

Metodologija i rezultati istraživanja (V)

(a) Public-debt-to GDP trajectory

(b) Real GDP level (2013=100)

Tumačiti s velikom dozom rezerve – cilj je ilustrirati važnost trade-off-a između standarda i fiskalne održivosti

Implikacije i zaključci rada

1

Reformirana fiskalna pravila EU-a pružaju fleksibilniji i s rastom kompatibilniji pristup prilagodbi javnog duga (+ uloga reformi)

2

Pomak od „one size fits all” logike prema prilagodbi fiskalnih mjera specifičnim obilježjima predstavlja veliki iskorak

3

Fleksibilnost bi mogla biti posebno korisna za umjereno zadužene MS koje traže ravnotežu između fiskalne discipline i gospodarskog rasta.

4

Iako jednostavniji i „opipljiviji”, ključni indikatori novog fiskalnog okvira i dalje ovise o neopazivim varijablama i nizu pretpostavki

5

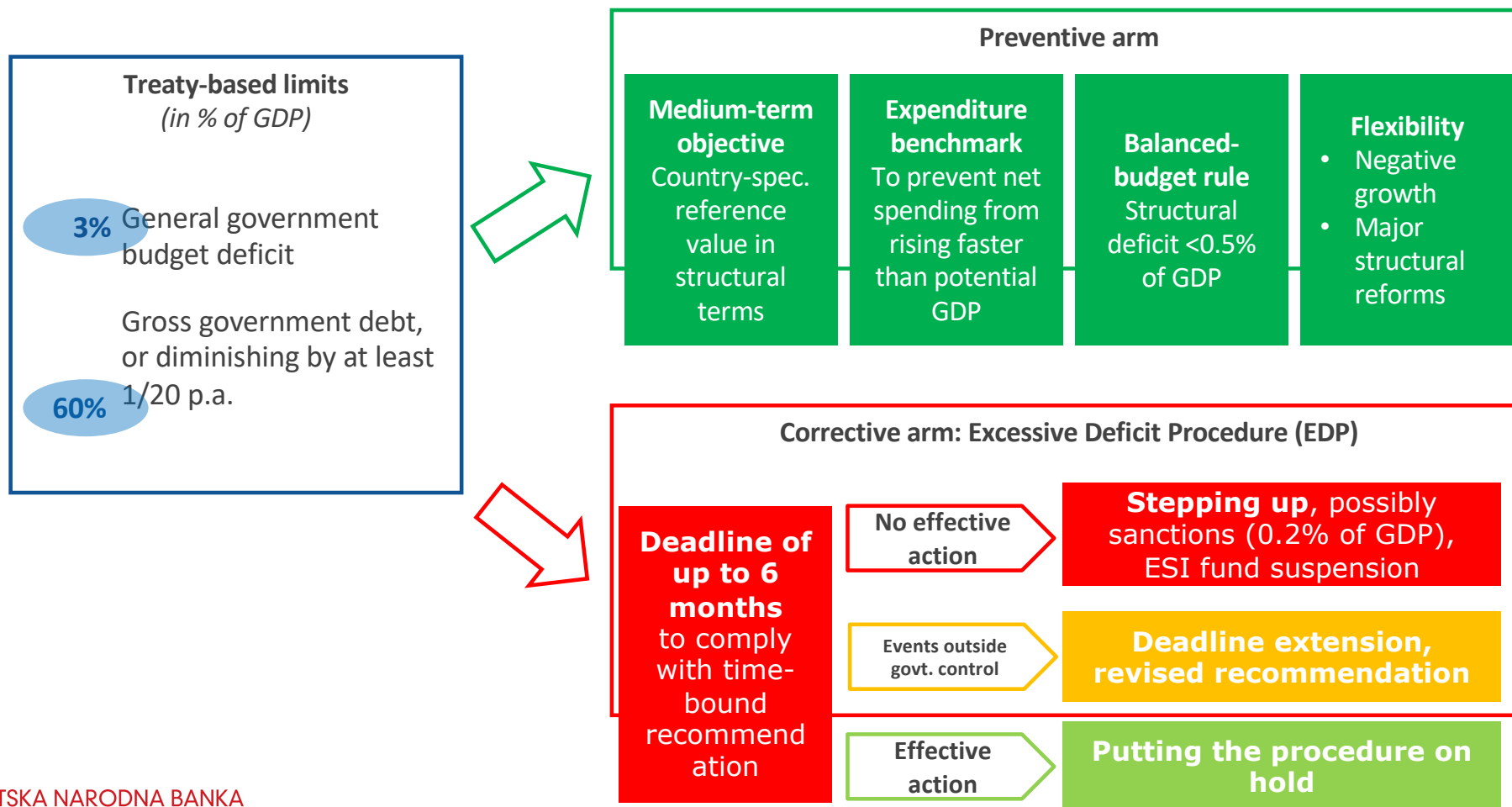
Novi analitički okvir stavlja veći naglasak na važnost „r</>g” odnosa, dugoročne odrednice fiskalnih izdataka i sl.

6

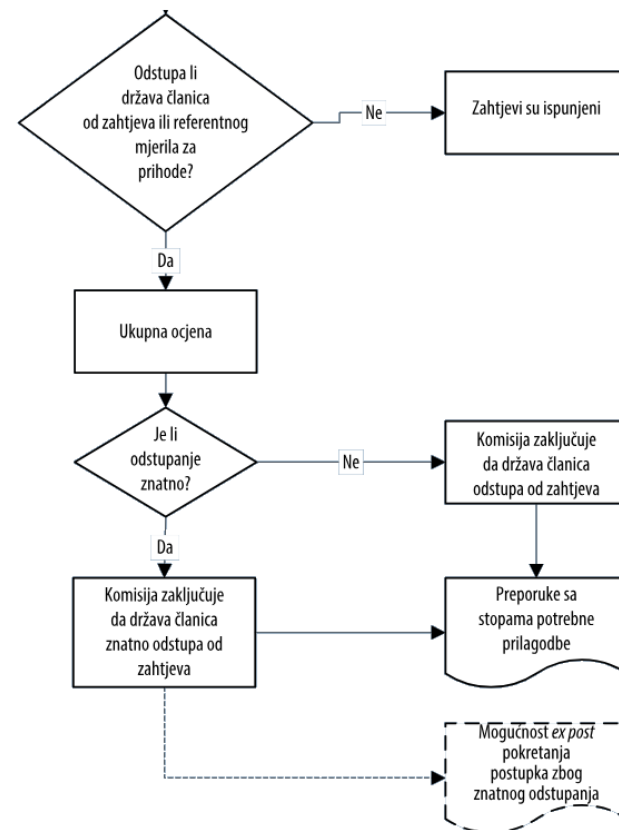
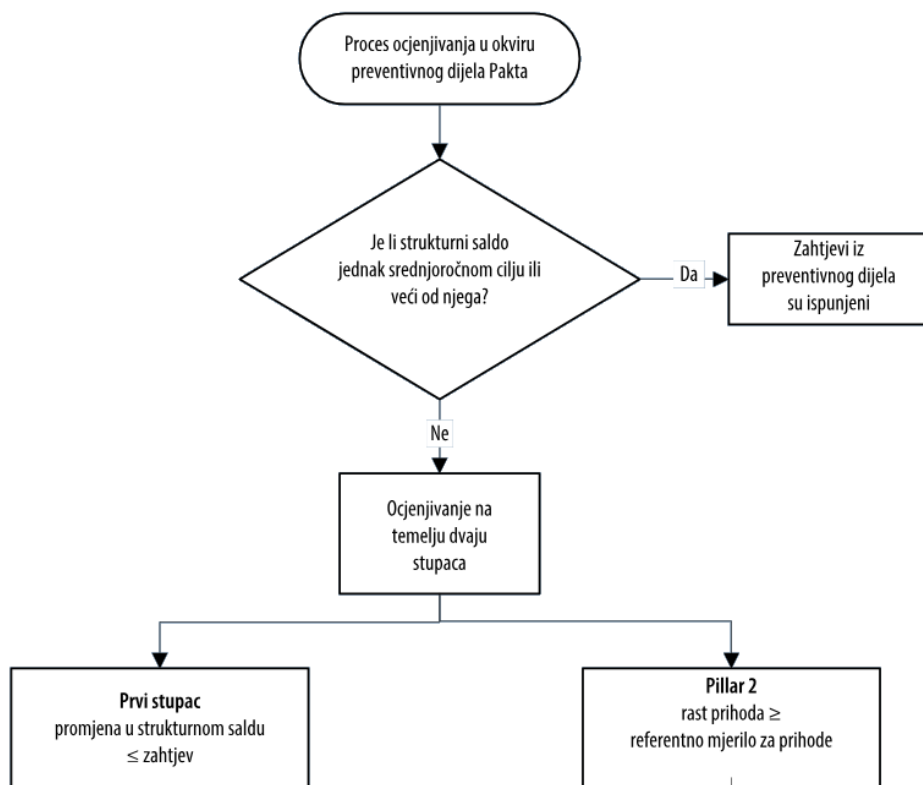
Unatoč ograničenjima, naša „analitička vježba” pokazuje da bi postojeća pravila vjerojatno bila povoljnija za HR tijekom EDP-a

Uvid u početak primjene novih pravila i otvorena pitanja

Preventivna i korektivna „ruka” PSG-a prije reforme 2024.

Preventivna ruka SGP-a prije reforme 2024.

Preventivna ruka poslije reforme 2024. – prošlost ili?

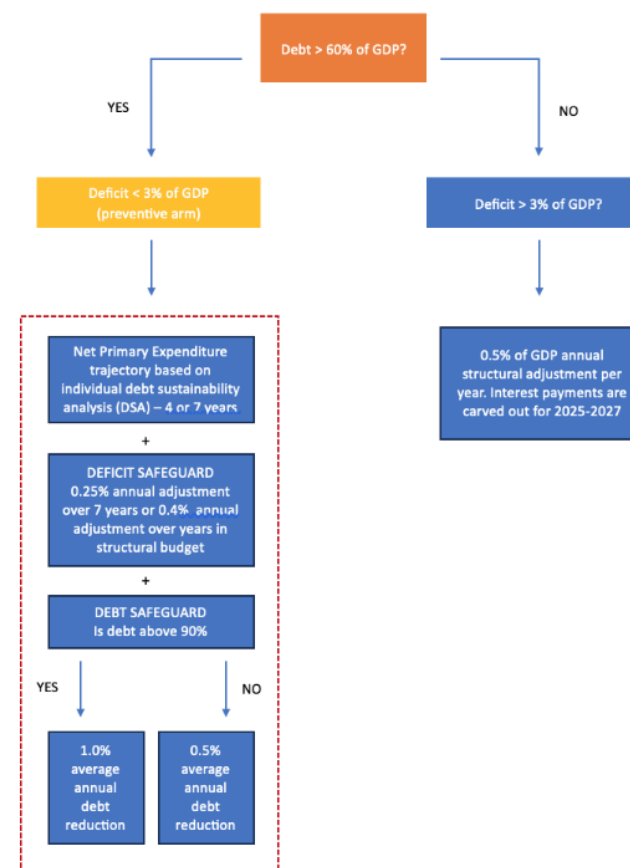
Nova pravila sadržavaju dvije zaštitne mjere s kojima referentni smjer kretanja mora biti usklađen:

- **zaštitnu mjeru za održivost dugak** kako bi se osiguralo minimalno smanjenje razina javnog duga i
- **zaštitnu mjeru za otpornost na deficit** kako bi se osigurala sigurnosna margina ispod referentne vrijednosti javnog deficita iz Ugovora od 3 % BDP-a, s ciljem stvaranja fiskalnih rezervi.

Države članice uključit će **kretanje neto rashoda** u svoje nacionalne srednjoročne fiskalne strukturne planove.

Vijeće će trebati potvrditi nacionalne planove, uključujući kretanja neto rashoda. **Na kontrolnom računu bilježit će se odstupanja** od kretanja neto rashoda za pojedinu zemlju.

Novim će se pravilima dodatno potaknuti **strukturne reforme i javna ulaganja** kojima se potiču održivost i rast. Državama članicama bit će dopušteno zatražiti produljenje plana na **najviše sedam godina ako se obvežu da će provesti određene reforme i ulaganja** kojima se povećavaju otpornost i potencijal rasta, podupire fiskalna održivost i rješavaju zajednički prioriteti EU-a.

Prvi Nacionalni srednjoročni fiskalni strukturni plan RH

Sadržaj	
Sadržaj.....	2
I. UVOD.....	4
II. POLITIČKA POTPORA, POSTUPAK SAVJETOVANJA I KOMPLEMENTARNOST S FONDOVIMA EU-A.....	6
III. MAKROEKONOMSKI I FISKALNI OKVIR.....	12
1 – FISKALNO OBVEZIVANJE I KLJUČNI POKAZATELJI.....	12
2 – MAKROEKONOMSKI OKVIR.....	13
3 – FISKALNI OKVIR.....	16
4 – JAVNI DUG.....	18
5 – FISKALNA ODRŽIVOST.....	19
IV. KLJUČNI ODGOVORI NA GOSPODARSKA I DRUŠTVENA KRETANJA I IZAZOVE – REFORME I ULAGANJA.....	20
1 – GOSPODARSTVO.....	20
Otporno, zeleno i digitalno gospodarstvo.....	20
Energetska tranzicija za održivo gospodarstvo.....	26
Unaprjeđenje vodnog gospodarstva i gospodarenja otpadom.....	28
Razvoj konkurentnog, energetske održivog i učinkovitog prometnog sustava.....	31
Unaprjeđenje korištenja prirodnih resursa i jačanje lanca opskrbe hranom.....	32
Razvoj održivog, inovativnog i otpornog turizma.....	33
2 – JAVNA UPRAVA, PRAVOSUDE I DRŽAVNA IMOVINA.....	35
Jačanje kapaciteta i mehanizama za upravljanje i provedbu javnih politika i projekata.....	35
Daljnje unaprjeđenje učinkovitosti javne uprave.....	38
Digitalna transformacija društva i javne uprave.....	39
Unaprjeđenje upravljanja državnom imovinom.....	43
Moderno pravosuđe spremno za buduće izazove.....	46
Jačanje okvira za javnu nabavu.....	47
3 – OBRAZOVANJE, MLADI, ZNANOST I ISTRAŽIVANJE.....	49
Reforma obrazovnog sustava i razvoj politika za mlade.....	49
Podizanje istraživačkog i inovacijskog kapaciteta.....	52
4 – TRŽIŠTE RADA I SOCIJALNA ZAŠTITA.....	57
Unaprjeđenje mjera zapošljavanja i pravnog okvira za moderno tržište rada i gospodarstvo budućnosti.....	57
Unaprjeđenje sustava socijalne skrbi.....	58
5 – ZDRAVSTVO.....	61
Jačanje otpornosti zdravstvenog sustava.....	61
6 – OBNOVA ZGRADA I DOSTUPNO STANOVANJE.....	64
Obnova zgrada.....	64
Dostupno stanovanje.....	67
7 – DEMOGRAFSKA REVITALIZACIJA.....	68
Demografska revitalizacija.....	68
PRILOZI.....	70

Tablica 1. Obvezujuća fiskalna putanja

ESA kod		2025.	2026.	2027.	2028.
Neto nacionalno financirani primarni rashodi	(stopa rasta)	7,5	4,8	5,0	4,2
	(kumulativna stopa rasta)	7,5	12,7	18,3	23,2

Izvor: MFIN, EK

Tablica 2. Ključne fiskalne varijable

	2023. % BDP-a	2024. % BDP-a	2025. % BDP-a	2026. % BDP-a	2027. % BDP-a	2028. % BDP-a
Neto pozajmljivanje/zaduživanje	-0,9	-2,1	-2,3	-1,9	-1,8	-1,5
Strukturni saldo	-2,1	-3,0	-2,8	-2,1	-1,9	-1,6
Strukturni primarni saldo	-0,5	-1,5	-1,3	-0,7	-0,5	-0,2
Javni dug	61,8	57,4	56,0	55,0	54,2	53,3
Promjena javnog duga	-6,7	-4,4	-1,5	-1,0	-0,8	-0,9

Izvor: MFIN, DZS

	2025	2026	2027	2028
Net nationally financed primary expenditure growth (%)	6,4%	4,9%	4,1%	3,7%

In procedural terms, we would like this to be considered as an Addendum to the original Medium-Term Fiscal-Structural Plan, submitted by the Republic of Croatia to the European Commission on 14th November 2024.

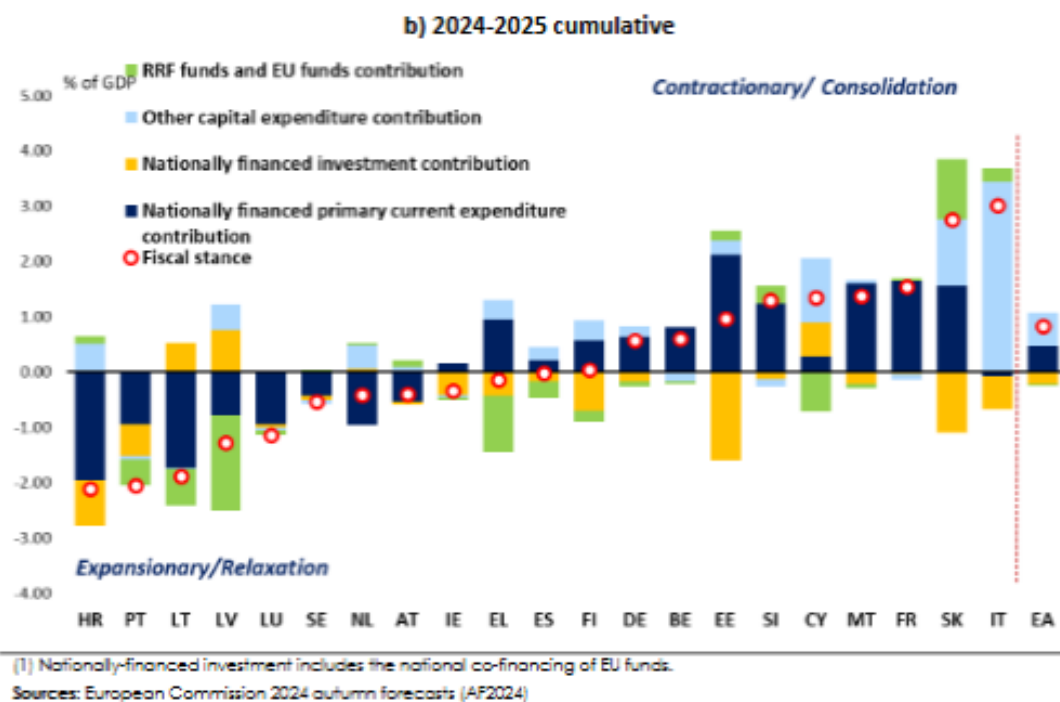
Let me point out that we remain committed to the creation and implementation of appropriate policy measures in order to comply with the requirements defined by this revised net primary expenditure path, in continuous cooperation with European Commission services.

Ocjena MTFSPs od strane EK

ANNEX I: OVERVIEW TABLE OF THE FISCAL AUTUMN PACKAGE

Country	Draft Budgetary Plan Submission and Opinion	Medium-term plan			Excessive deficit procedure	
		Submission	Extension of adjustment period	Recommendation for Council Recommendation on endorsing plan	Recommendation for Council Recommendation on under Art 126(7)	Report under Art. 126(3)
BE					X	
BG	n.a.					
CZ	n.a.	X		X		
DK	n.a.	X		X		
DE	X					
EE	X	X		X		
IE	X	X		X		
EL	X	X		X		
ES	X	X	X	X		
FR	X	X	X	X	X	
HR	X	X		X		
IT	X	X	X	X	X	
CY	X	X		X		
LV	X	X		X		
LT	X					
LU	X	X		X		
HU	n.a.	X			X	
MT	X	X		X	X	
NL	X	X		X		
AT						X
PL	n.a.	X		X	X	
PT	X	X		X		
RO	n.a.	X	X	X	X	
SI	X	X		X		
SK	X	X		X	X	
FI	X	X	X	X		X
SE	n.a.	X		X		

Note: Only euro area Member States are required to submit a Draft Budgetary Plan.

HRVATSKA NARODNA BANKA

EUROSUSTAV

Što dalje s nacionalnim fiskalnim pravilima?

Kako trenutno važeći Zakon o proračunu i Zakon o fiskalnoj odgovornosti nisu usklađeni s promjenama odnosno novim odredbama sustava ekonomskog upravljanja u EU, Povjerenstvo navodi sljedeće:

- I. Reformirani zakonski okvir EU-a naglašava značaj očuvanja dosadašnje uloge neovisnih fiskalnih tijela i njihove ocjene srednjoročnih proračunskih dokumenata.
- II. Uloga neovisnih fiskalnih tijela u procesu donošenja NSFSP-a i Plana: članak 11. „preventivne“ Uredbe EU 2024/1263 i 8.a Direktive propisuje da vlada države članice može zatražiti od neovisne fiskalne institucije da potvrdi odnosno ocjeni makroekonomske prognoze i pretpostavke koje će biti korištene u NSFSP-u i Planu. Iako RH u prvoj iteraciji revidiranog Okvira za ekonomsko upravljanje EU to ne traži, od 2032. godine nadalje, u skladu s navedenom uredbom, neovisne fiskalne institucije će i bez poziva vlade, biti obvezne pripremiti takve ocjene. Također, isti članak propisuje da će ocjene morati biti priložene NSFSP-u i Planu prilikom predaje EK-u.
- III. Povjerenstvo ukazuje na trenutnu neusklađenost promijenjenog okvira ekonomskog upravljanja na razini EU-a i nacionalne legislative koja definira okvir fiskalne politike, fiskalna pravila, ulogu Povjerenstva. Ujedno, skrećemo pozornost i na važnost definiranja rokova dostave makroekonomskih, fiskalnih odnosno proračunskih dokumenata i pokazatelja uz pripadajuća metodološka objašnjenja od strane Vlade RH (Ministarstva financija) prema Povjerenstvu u budućem razdoblju.
- IV. Povezivanje NSFSP-a s godišnjim i srednjoročnim planiranjem na nacionalnoj razini mora biti određeno prilikom prijenosa Direktive EU 2024/1265 u nacionalno zakonodavstvo do kraja 2025. godine.
- V. S obzirom na nadolazeću promjenu nacionalne legislative (Zakona o fiskalnoj odgovornosti) Povjerenstvo naglašava da bi u novo zakonsko rješenje bilo poželjno uključiti i nacionalno fiskalno pravilo i/ili pokazatelje koji će se koristiti u budućem razdoblju. U ovom trenutku zbog ukidanja starih fiskalnih pravila više nije moguće vršiti ocjenu makroekonomskih, fiskalnih odnosno proračunskih dokumenata na način kako to propisuje postojeći Zakon o fiskalnoj odgovornosti. Stoga, Povjerenstvo više ne može vršiti ocjenu fiskalnih pravila sukladno članku 22. Zakona o fiskalnoj odgovornosti.

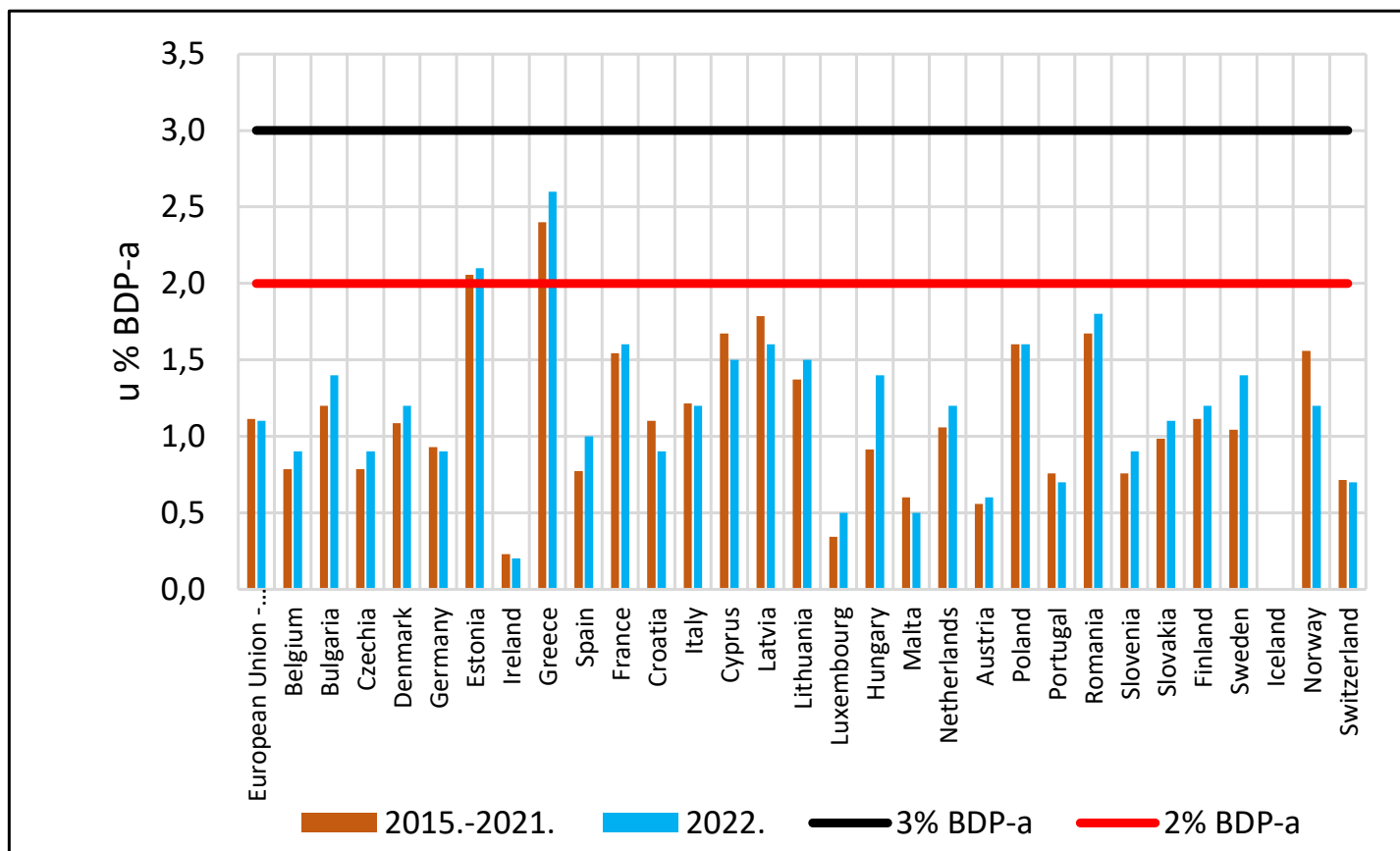
S poštovanjem,

Predsjednica Povjerenstva za fiskalnu politiku

Prof. dr. sc. Sandra Krtalić

Još neka pitanja – npr. izdvajanja za vojnu obranu?

Izvor: Eurostat, obrada autora

HNB

Hvala na pozornosti